

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. síniorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopiszi sze v Püconce májo posilati.

Naprejpłacsiło gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

Podpérajte Diacski Dom! Pobérajte i darújte dáre,

vê znáte Goszpodna rêcs: »... kakoli szte
vcsínili ednomi z-eti bratov moji ti náj ménsi, — meni
szte vcsínili« — (Máté 25,40.); rávnotak apostola
rêcs: „... ki zná dobro csiniti i necsini, grêh
nyemi je“! (Jak. 4, 17.)

Na reformácie szvétek, oktobra 31.

»Dájmo hválo nasemi nebeszkomi Ocsi po
Jezus Kristusi, ka je dopúszto Luther Mártoni
szv. materé cérkvi návuk od tadankov i krívoga
vcsenyá ocsiszti. Z-Melanchtona etimi znameniti-
mi recsámi sze szpomenémo z-oktobra 31-toga,
kakti reformácie, verepoprávlanya zacsénnoga
dnéva.

Oktober 31. dén je veszeljá i obládnoszi
szvétek; ár je tó onoga znamenitoga pripetjá za-
csétni dén, steri je na cslovészto i národov
jákosztno 'ziv'énye, na országov pravde i násztaja,
na familij blázensztvo, na zevcsenoszt i söl osz-
návlanye tak blázeni nászhaj prineszao, preobrá-
zo i k-vezdásnyoj viszikoszi pripomogao.

Luther Márton je pa on mô'z, kí je tiszto-
zakoj szo milone hrepenele, za stero sze je tel-
ko szrdcsni lüdi brez cíla bojúvalo: — krsztsan-
szkoga návuka csisztócsó, düseвно szlobodcsino
szpravo i cslovecsansztvi ogvüsao. Luther je vel-
ki bio med môdrimi, kí je z-szvojim znányem vnôgim
pamet preszvêto, vnôgim szrdcá navdüso i zvúz-

gao. Luther je velki bio, kak jezicsár, on je z-
biblie presztávlanyem temel szpravo nemcsine
pizátelsztvi, i bárkaksté szí odürjávjao nemski
ultramonti velkoga reformátora odicseno oszobo,
dönok po ponyem grüntanom pizszenom jeziki
gucsíjo i písejo. Luther je velki bio, kak rêcsnik,
predgar, kí je poszlühsávce z-rêcsi osztrosztjöv i
gorécsnosztjöv k-szebi prikapcso, na vsze lëpo
zbüdo i zburkane düse pomiriti i vtihsati znao.
Ali jasz Luthera nê záto dícsim, ka je on velki
bio, nego záto, ár je bo'zi cslovek bio; od Bogá
vöodebrána skér, kí je szv. mater cérkev od
krívoga vcsenyá, od tadankov ocsiszto, te csiszti
evangeliom na szvetloszt prineszao, nam je pa
szpravo jus, da szebé za evangelicsanszke
krsztsane vavlújemo.

Evangelicsánc bidti, szebé za protestánsa
vablúvati je nê zdénye, nego díka, ár, kí szebé za
evangelicsanca obcsüti, on zná, ka je Bo'zi szin
po Jezus Kristusi i na nyega 'zitka koróna csá-
ka vu nebeszaj.

Evangelicsanci szo vékse pregányanye vö-
présztali, kak ti prvi krsztsanye od poganov.
Jezere i jezere szo porobili od pörgarszki szlúzb
i csészti, od vrédnosztí, od domovine, od 'zitka.
V-temnico, v-vôzo je vrgli, mantrali, na máglye
ôgnyi prepravili.

Eurôpe vszákoga országa zemla je pila
evangelicsánov nedúžno erdécsó krv. Példa szo
na tó Francuskoga, Spanyolszkoga, Talianszkoga,
Ausztirie, Vogrszkoga országa, Stajara i Szlovenie
prigode. Szpunila sze je nad nyimi rêcs Gosz-
podna: »Da szte pa nê z-szvêta, nego szem vász
jasz odébrao z-szvêta, za toga volo vász odürjá-
va szvét. (Ján. 15, 19.) Ali nasi ocsáci szo pôleg

vszega pregányanya verni i sztálni osztali k-Jezusi i csisztoga evangelioma pravice nê zatájili nigdár, nego szo gotovi bili ráj za nyô vnôga petrpeti.

Nábole szo bészni bilí prôti nam rimszki pápov je i nyih vtepeni naszledniki. *Jeretniki, krivoverci, nevervani*, szo nász cónivali, pre-kunyávali, poménsávali, nê szamo inda, nego i déndénnyi tak csinijo. Pápa i kath. popevje szo nazá namênili nase indasnye ocsáke priszíliti vu r. kath. matercérkev. Ali csi szo tô steli, zakâ szo nê poszvedocsili *evang. návuka krivoszt?* Zakâ? Zâto ár je evangelioma pravice podrêti, zni-csiti rávno tak nemogôcse, kak szo Farizeuske szlabi bilí Krisztusa doj povedati i na recsáj zgrabiti. Gda szo z-szvetím pizmom nase vere isztinoszt podrêti nêmogli, tak szo nase ocsáke vu kath. m. cérkev povrnôti tûdi neszpodobni bili i rávno zâto szo szi odêbrali ti nepriátelje pregányanye dühovnikov i verníkov, vôzo, máglye szo nûcali za povrnênýa i zničsenýa skér. I rávno z-tém csinênýem szo krepko poszvedocsili, kak tûdi z-doszta drûgim, ka nelâda vu nyih Krisztusa düh. Jezus Krisztus je szvojim vucseníkom nê dao ro'zjá vu roké, naj národe vcsijo i povrnêjo na nyegovo bo'zicsno vcsenyé, nego prôtitomi je etak velo Petri: „*Obrni tvoj mecs nazáj vu meszto nyegovo, ár sto z-mecsom zacsne, od mecsa preide*“. Nê hohárje, nego mira i miloscse glászitelje májo bidti popevjê!

Pôleg vszega groznoga pregányanya szo

evangelicsanye nê zničseni, prerêtseni szo bár bilí nyih redôvje, ali szamo lûszke, ti nesztálni szo odsztôpili, kak vihér navékse szamo csrvívi szád sztrôszí doli, steri je tak nehasznoviti i nazávedi tomi zdravomi, od steroga vkrâ céca o'zívavajôcso vlogo — tak szo ti vrêli, vu veri krepki vernici, od sztroszkvi ocsícseni osztali i kak máli, prebráni, navdûseni sereg, neobládani bilí. Visziko szo plahotali szv. evangelioma nezamacskáno zasztavo i verni szo osztali k-szv. pizma temeli i nyega návuki. Dika bojdi vam, ví szrdcsni, batrivni mô'zje i 'zenszke, kí szte vaso vero vise prestímali od vszega szvêta kincsov! Dika vam bojdi, ka szte sze pápa i nyegovi vtepeni szlû'zencov mre'zam, szili nê pôdali i práve krsztsanszke vere môcs, stera sze vu lûbêzni, vu trplívoszti szka'zûje, na oblâdnoszť prineszli! Hvála vam bojdi, ka szte prôti dühovne szíie tiranistvi düsevno szlobodscsino glászili i obarvali! Protestantizmusa düh je *szrdcsne junâske bojniké*, trplíve krsztsane porôdo, k-sterim priszpodobne pri drûgoj materi cêrkvi zaman iscsemo. Z-pozdignyenov glávov sze lehko zglédnemo na nase ocsáke, verevrêle bojniké; Z-pozdignyenov navdûsenoszťov sze lèhko vadlûjemo za evangelicsane, ár je evangelicsani bidti *odicseno!*

Pápo szila, besznôcsa je evangelicsanszkoga vadlûványa zničsiti preszlaba bíla. Kak z-onoga horcsicsnoga biblinszkoga zrna — sze je nyega drêvo od dnêva do dnêva osznávlalo íveliko zraszlo

Podlíztek.

Vsze je dobro, csi je konec dober.

Sto naprê odá deco.

— Isztina, ka vszâko dête rado má szvojega ocsó, ali verte mi botra, ka etakse decé malo jeszte vëndar na szvêti, steri bi sze tak ocsé dr'zali, kak ete moj máli szin. Zmérom na ocsé sinyeki viszi. Escse je szamo v trétjem leti i 'ze kakoli ocsa dëla, nyemi vuvszem pomágoti scsé. Bár glédajte botra, ocsa po detelco scsé szkôli idti i 'ze pred ednov vörov sze je nakôla szpravo, bics szi je v-rôke vzé i csáka, gda on naprêzê. Za cêli szvêt sze nebi dao odtisztec doj szpraviti i z-menom idti.

Markína Rozika je na szprévod sla i med vrátami je právila eto szvojój botri. Medtém je Andri Rozike mô'z tûdi odpravo szvoje delo, naprégao je krave, gori szi je szeo na kôla i sô je na nyivo.

'Ze sze je vecsêriti zâcsalo, na nébi sze 'ze nisterna zvêzda vídla, ka sze je Andri z-nakosenov detelcov naklajenimi kôli domô pelao. Gori na vrehki detelce szta szedela z-pojbicsom, steri je zmérom pripovedávao, szpitávao ocsó, gde edno, gde drûgo, tak da nyemi je komaj zadolo odgovárjati i nê szamo ga je ednôk posztavo pred tákse pítanye, ka nyemi je kaj nê vedo odgovoriti.

Krave szo sze pascsile proti dômi. Dojsle szo dalecs pred nyimi idôcséga Kovács Jánosa. Sztarec je naplécsaj koszô neszao.

— Dober vecsér János, sze pokloni z-kôl Andri.

— Bôg dáj Bôg, Andri. —

— Gori szi szedte, sztarec, na kôla, tak szte trûdni, sztávim krave.

— Oh zahválím Andri. Prímlem sze eti za lôcs pa de mi tûdi le'zê idti.

Tiho ide János kre kôl, dr'zécsi sze za lôcs. Niksa britkoszt ga je tézila na szrdci. Ali zdâ sze nyemi je dônok odprla prílika tô britkoszt vövlejátí. Andri nyemi je tak pravo:

nyega verníkov racsún sze je nesztanoma povno'zá-
vao i dneszén sze povno'záva. Veszélo nam szpádne
na védanye, ka vu oni országaj, v-steri je div-
joszt szile vösztrébila szvetlosztise naszledníke i v-
dühovno kmico pogrozila evangelioma pravico:
v-Austrii, v-Cseszkom, vu Horvacskom, zdâ po
vecs sztotinaj sze vedriti zácsa, z-szilov pokriti
poszvét vötere od pokrija vecs sztotin bodöcséga,
düh evangolicsansztva predéra mocsine i ka je
szila, oblászt zasztávila, je nê prëslo, nego je
szpalô i na szlobodscsine toploga szunca szpro-
tolësnyi vláki hlád vötere, raszté, cveté, i szád
bode prinásalo. Szamo v-Becsvárosi v-tom csar-
noga düha katholicsanszkoga pokojnoga caszár-
szta glavnom vársi je v-preteköcsém 1923. leti
vise 20.000 lüdi sztöpiló vö z-kath. szv. materé
cérkvi na evang. vadlíványe.

Nê je dalecs vrëmen, gda evang. vero vecs
lüdi bode naszledüvalo, kak katholicsanszko. Ná-
rodje zácsajo previditi — zbüdjavajo sze na tó
previdénye, ka je právo krszisansztvo na tom
sztráni, gde sze evangeliom vu právoj csisztöcsi
brezi vsze zvönësnye précimbe nazvesztáva,
szvetsztva pôleg Jezusovoga i nê pápo zrendelü-
vanya obszlü'závajo vö. Rimszkoga katholicsan-
szta országov národje 'ze i zdâ na öcsimecsejo
i potváriajo szvoje düsevne voditele, ka szo po
nyih zgübili znotrësnye práve pobo'znosztí sztávo;
francuski popév düsnavësztí sze je obüdila i vu
velkom racsúni osztaviti zácsajo kath. szv. mater

cérkev. *Protestantizmus je verszko szvojo
visoszt pri szvoji verníkov 'ítiki szveklo
notri poszvedoco.*

*Protestantizmusa blagoszlov szêjajöcsa
möcs. na národov i országov naprëidenye, zev-
csenosztí podigávanye zadoszta szvedocsi. Steroga
národ on obhodi, tam dobrabodöcsenoszt, zevce-
nosztí, právd postüvanye láda. Protestánszki or-
szágje kakti: Anglia, Nemski ország, Amerika,
Sweic, Dánia, Svéd, Norvégia, Finnország szo
nakeliko naprê vu zevcsenosztí, vu prémocnosztí
od katholicsanszki: Francuskoga, Spanyol, Porto-
gálie, Tallianszkoga Austrie országov.*

Protestánszki országje szo prá deládnosztí
sztebri, vszákoga csloveka jusov branitelje, kath.
országje szo revoluciov, nemírov gnëzda. Nêjdmo
dalecs, gda je eti prinász vövdaro kommunizmus,
na dolinszkom kráji, gori do Rakicsana, gde tak-
zváni globoke vere katholicsanci 'zivéjo, szo tê
dobri krsztsanye zácsali preganyati szvoje dühov-
nike, vö robiti patrönuse, z-vesznic sztirali 'zidove,
csesztnike — stero je vu onom kráji, gde protes-
tánusje 'zivéjo, csüti nê bilô. Kak szo edne novine
»Nas Dom« piszale: »vu nájbole vrëlom meszti,
gde je lüdsztvo nájbole tak pravmo szvéto,«
szo oro'znike z-necslovecsim tálom, podivjem mant-
rali, k-kôlam privézane v-Lendavo tirali. — Pro-
testánuski národje szo zevcsenosztí gajitelje — kat-
holicsanszki pa kmice, satringe, szlépe vere áldovi.
I tó je tak moglo pridti, ár je pápa tiránistvo nê

— Glédajte bár János etoga möjega málo-
ga színeka, ka vsze on 'ze nevê!

— Vidim, András, vidim. Szamo ka je tó
velika falinga, ka je bogme nê tvoj.

Andri je nê zarazmo, na koj cila János —
za'zignovsi sze, odgovorí:

— Tákso noríjo negúcszte ocsa, csidi bi
pa bio, csi nê moj?!

— No Andri, csi sze ti vídi, ali nê, pa ti
drúgo nemrem praviti, ka je bogme nê tvoj, ár
szi ga prvle ödao, kak sze je naródo, píszmo
szi dao od szébe za düso nyegovo, gda je on
escse vu maternoj utrobi nêpoprijéti bio. I etak
szi odávec pôsztao szvoje szv. materé cérkvi.

Andriovo szrdcé sze je krôto genolo. Ni
edne rêcsi je nê mogao odgovoriti. Escse gda
je Kovács János pod ogradmi od nyega odisao
i nyemi lehko nôcs 'zelo — je rávno na tiszto
nê mogao odgovoriti.

Domô pridöcsi z-drgetajöcsimi rokámi
odpréga vö krave. Máloga színeka Miskeca je
v-hí'zo po 'zeno poszlaö, naj ide dojít. Színek

je nê najsao materé. Escse je nê prisla domô,
kak je na szprévod odisla. Ka szi je vedo szir-
macsek Andri. szam je mogao dojiti. 'Zena je
szamo escse szledi prisla domô.

— Jeli más kaj vecsérje, Rozika? píta
Andri.

— Bogme nemam — escse i pôdné je
nika nê osztalo — odgovorí 'zena. — Pa jasz
bogme zdâ 'ze nemo kúрила i kühala. Jeszte
friski posztrü'znyek i szédeno mlêko — tiszto
mo vecsérjali.

— Ej Rozika, tó tak nede v-rédi — odgo-
vori nezadovoino Andri. — Céli dén dela cslo-
vek, liki govedo i tí sze niti za vecsérjo ne
poszkrbis, ráj po vëzsi lankivas.

— Negúcsi Andri, tákso vragometíjo
szkricsí csemerno Rozika. — Sto za düsnir
zvelicsanyom hodi, on nelankiva! Dobro znás
ka szem naszprévod hodila po poldnévi. Oc
tisztec szem pa k-botri hodila i dogúcsali szv
szi, ka vi prisesztíni tjeden k-szvétoj trojici sle

— Ka je?! Vê prvle dvá tjedna miné, do-
kecs od tisztec domô prides. Ka bodeva midvi

dopüsztilo, ka bi sze dühovna môcs osznôvila. Prôt tomi protestantizmus lûbi i zaihêva nyé osznâvlanye, razpresztêranye, znanoszti gâjenye, zbrodjâvanya szlobodscsine; neboji sze, radûje sze vszemi nôvomi gori naidenyi, do etiga mao nepoznanim dugoványam preszvetsenyi — vernikov szvoji zevcsenoszti, — nescse vu'zgáno szvétso pod korc podveznoti, nego jo nihá szvétiti, kak na nâvéksem presztôri.

Protestántizmus *poszveti delo, zemelszko pozvânye*: Nedrîzi sze toga katholicsanszkoga nâvuka, ka krsztsenik csi popolen scsê grátati, more v-klôster, v-zâpornico odîdti i ognoti sze szvetszkoga dotîkanya. Nê! Krsztsenik more med szvétom, med lûdmî szpunyâvati bo'ze zapôvedi, lûbéznoszti csinênya, po dobri dêlaj i nê po zobsztonszkom 'zivlênyi, kak trôti z-drûgi lûdi znoja zaman tá'zivetî. Eden ocsa, kí z-líc znojom priprâvla tim szvojim potrêbcsine; edna mati, stera cêle nocsî preverosztiuje pribetê'znom deteti; eden dobrosînitel, steri verno, neszebicsnó dela, trûdí sze, naj tim vu nevôli gecsécsim doli zbrise britke szkuzê z-ôcsi nyihovi, kí sze za obcsinszka dobra szkrbi — sztôkrát bole szvéto, Bôgi prijetno delo szpunyáva, kak barát i apatica, steri cêli szvoj zítek med sztenâmi zaman tá trosijo, szamo szvoj trobûj napunyávajo, szvoje têlo drûgim na prekrâtsenye krmijo i 'zítka boja nepoznajo

Protestantizmus vu drîzávi neodviseni bo'zi réd vidi, steri vu szvetszki dugoványaj szamovol-

no, neodviseno szpunyáva Bo'zo volo i zravnanje, i nê je podvr'zeno cêrkevnoj oblâszti. Drîzáva i cêrkev je edna od toga drûgoga neodivsena, szlobodna Bo'za násztava, vszâka szvoje pozvânye szpunyáva i szamo eden toga ovoga z-med szebnim podpêranyem, postûvanyem odprâvla i dela na dobrobodôcsnoszt národov. Krivi je pápov on nâvuk, steri tak vcsi ka szvetszko ravnanje more cêrkevnomi podvr'zeno bidti i po nyegovoj zapôvedi sze odprâvlati. Nas Zvelicsitel je ômurno opomînao szvoje vucsenike, naj sze za zemelszko oblâszti neterejo, nyé neiscsejo, nâ sze zadovolijo z-szvojim pozvânyem »steri scsê med vami velki bidti, nâ tim ovim szlû'zi.«

Jezusa nâvuk, opomînanya szo pápovje nê naszledûvali. za zemelszko oblâszti szo sze vlekli i z-tém kelko groze krvnim bojnam, pregânyani, opüsztsâvanyi szo zroki bilî. Protestantizmus drîzáv szamosztálnoszti, neodvisenoszt glâszî; vjedîna oszobne szlobodscsine gâjenye z-szvetszki právd postûvanyem i z-tém národov nezastâvleno, osznâvlanye, odraszek ogvûsa, neiscse szvetszke zmo'znoszti, pôleg toga szo klerikálistvo podpêrâjôcsi národje nesztanoma revolúciôv, nezadovolnosztov âldovi.

Gledêcsi tak na on nászhaj, steroga je cslovecsânsztvo pod vodsztvom protestántizmusa, vu verszkom, jákosztom, znanoszti i zevcsenosztî indusztriji vu politicsnom sztâni doszêgnolo, z-zadovolnosztjov i radosztjov z-pozdignyenov glâvôv lehko právimo: »Odicseno je evangilicsâne, protes-tânus bidti«!!

F. J.

tecsasz domá csinila? Stô szkûha, sto de krmo küre i drûge sztvaré?

— Hja, sto drûgi, kak tí! Sto de pa meni kûhao? Ja za dûsno zvelicsanye more cslovek kaj trpetî. Pâ szi tí zâto szam tûdi znâs zmocsti. Zakûriti znâs. Krumpise szpecsês vama z-Mis-kecôm.

Andri szi je tesko zdêhno!

— Oh 'zena, tak nedê dobro. Tí nemres dti. Nemas câta tí na tó i rávno je nê tó valón tebi — cseresz tjédnov od vêszi do vêszi ceszto klacsiti, na nôcs pa kak csrêda, z-moskami i zenszkami sze po gûmlaj, szembaj sztepati. Tô noja postena obcsûtnoszti meni nedopüszti...

Zagri'zena 'zena sze ozûri na tó na mó'zá:

— Oh szvéta Devica mati Bo'za, nevzemî ne vu szkvarjênye! Tô ti na vszigdâr vöpovém, naj vecs nigdâr necsûjem tó od tébe, ka bi tí od zvelicsitelne hodbe, na szvéte bucse pravo, za je tó grdo delo. Mojo vero te Bôg vari scse ednôk nateliko poni'zâvati. Tak obhodi, to sze k-krívomi verci podá...

Sziromacsek Andri je tûo grátao. Tak je 'do strîhona 'ze nyegove britkosztî, nescse dûze nadaljâvati etakse zaman valón recsûvanye.

Kak je 'zena v-kûnyo odîsla edno, drûgo vréd jemát, v-nârocse je vzêo máloga szinâ i pravo nyemi je, naj szi mále rôkice vküper szklûcsi, ka ta Bogá molîla. Prâvi zamenom moj szîn: Ocsa nas, kí szi vu nebêszaj...

Razmeto, vszâko rêcs csiszto je pravlo dê-tece lepô za ocsom molítev Goszpodnovo, gda bi tó mela praviti: »Ar je tvoje krâlesztvo, zmo'znoszti i dika neveke Amen«. (Kath. tó neprâvíjo vu toj molitvi) te je mati notri vdrla v-hî'zo i vkrâ je vneszla od ocsê pojbicsa, go-vorêcsa:

— Ohó ocsa: mojega deteta tí nebos vesio po tvojem moliti... Niksega jusa nemas k-tomi... Moliti mo jasz vcsila moje dête.

— Tak je meni nê dête?! szkricsí z-glo-bokov britkosztjov Andri?

— Tak je, tvoje je tûdi, ali tak sze vidi, ka szi 'ze pozâbao, ka szi pizsmo dao od szêbe pri birovîji, ka 'do deca v-kath. vadlûvá-

Wartburgszka téntna krpa.

Vu mészecsnoj tíhoj nôcsi,
Vrêmen sze blîza k-polnôcsi.
Tíhi hlád píse i vlecsé,
Sztrahsno huhúcese fítes nocsni.

Z-vetra sze vihér pobüdi
I Wartburga visz'kom grádi
Zácsa obloke trôsziti, —
Sto je tam? poszvêt sze vídi.

V-ednoj hí'zi v-visz'kom grádi
Pri szlabom poszvêti jeszte
Te remeta v-Wartburg grádi,
Obrácsa doj knige szvéte.

Máli poszvêt sze bliszkece,
Szemtá plahocse i vgászne . . .
Tü'hcsa je, li e'n csrv dúble,
Csüje sze nyega skrtanye.

Luther z-osztrimi ocsámi
Krepko gléda gôszto kmico . . .
Z-dühovnimi ocsmí vídi
Vecs sztotin sztaro krvico.

I prisesztnoszt ka prineszé?
Delo . . . boj . . . mantro . . . i 'zaloszt!
. . . Jeli k-tíhom brôdi príde,
Gde náide pokoj i radoszt?!

Kak tak gléda, mîszli nyegve
Vandrajo v-meglenom zráki:
Niksi szkriven glász zacsüje,
Szvetloszt gráta v-hí'ze mráki.

. . . Tá po sztêni sze na krîz vsze
Grô'zajo têne, obrázki,
Szmejëjo sze . . . ká'zo zobé,
Notri, — vôhodijo mrszki.

Med szem i tá hodécsimi
K-konci edem naprê sztôpi . . .
Tak dabi vrág bio . . . dônk cslovek,
Obráz 'zerjáv, gorí v-ôgnyi.

V-trônusi szedi, na glávi
Má trojno zláto korôno,
Pred sze'ov velki vrsáj zláti
Ká'ze, ponüja ômurno . . .

. . . Csarne sôle deák príde,
Barát, vu têli pûklavi,
V-rôki zlátov blazinicov,
Na nyê bíbor klobûk, — právi:

Vsza eta szem te'j prineszao,
Szvétí ocsa ti je pószlao,
Csi doj szpadnovsi ga molis,
Ka szí zacsno tá osztávis.

. . . Za tém pá drügi kêp vídi . . .
Lêpa goszpá ga k-sze'j vábi,
Vrêli kûs ponüja nyemi,
Z-bêl'mi rokami ga gládi . . .

nyi vucseni i osznávlani! . . .

Na tó szí me tídi ti nagnola z-tvojimi
macalûznimi recsmí, naj szvojo vero osztávim!
. . . Oh dabi te jasz znao, ka csinim! . . .
Zaszkušo sze je, govoriti je nê mogao — vö je
odisao z-hí'ze. 'Zena je za nyim kricsala: —
Ka? Vendar ti je 'zao? Bole mi zahváli, ka
kamcsi dête mentíjem i obarjem od jeretnikszva
i kríve vere szkvarjênya!

Z-Andrivom sze je vrtío szvét, komaj je
prisao do szêmbé. Na na kôlaj bodôcsó detelco
nagnovsi glavô je med britkimi szkuzami 'zalü-
vao szvoje od mladosztí nepremísieno csjênnye.
Gda je escse vszákomi szlobodno v-ocsí glédao.
Gda sze je nê ogibao dühovnika. Gda je escse
i nyegov glász csüti vu cêrkevnom popêvanyi.
Zdá je vszemi konec. — Hitro szí je tó zmîszlo,
ka odíde z-szinom dalecs, v-tühinszko meszto.
Odíde, gde de nyega szin nyegov, vu dûsi i
têli. — Nikák ga cukne za kapút. —

— No sto je?

— Jasz szem, drági ájta, — odgovorí jo-
csécs máli Miskec, — vzemte me gori.

— Kapa scsés, moj szin?

— Vö szem prisao — ka csi tam notri
nemreva moliti, molva eti vônê.

Andri gori popádne szinka i szküsüje ga:

— Oh ti moj jedíni színek ti! . . .

Dvé máli roké sze z dvema velkima na
molítev szklücsita. Te krepék cslovek sze na
má.oga deteta glavô nagne i med szkuzami
právi prednyim zdühávajôcs: Bôg moj, Bôg moj,
odpüszti mi, ka szem vesíno, ka szem hüdô
vesíno, popravi na dobro! . . . Te máli színek
sze je prêk dao obimajôcsím nárocsam i glado
je ocsé szkuznati obráz. — — — — —

'Zalosztna i návucsna príroda. Navêkse je táksi
nászhaj z vszákoga zmêsnoga hí'ztva. Doszta prí-
lik szem szküszo, stere szo k-eti doj szpizanoj
priszpodobne. Brezi csízte dûsnevészti bodôcsi
popevje sze grô'zajo vu táksi famíliov 'zítek i
nyih blázensztvo, mírovnoszt gori zdranfajo.
Szlabi 'zívcov zenszke nateliko môtíjo, poszt-
rahsüjejo, ka sze szkvaríjo, csi szvoje decé i
mó'zá nepovrnêjo. Csi szí 'ze té velki grêh vcsi-

Szkriven glász zide, ka: odkud:
Csi bár nevê, dônok razmi.
V-szrdci, v-têli troszêcs povszud;
»Márton barát, zdâ boj mo'zki! . . .«

Zakâ sze scsês tá podati,
Gde li boj csâka na-têbe?
. . . Más kincs, oblâszt, zmo'znoszt eli,
Lehko 'zivês, kak fitcs nébe.

Vsza tá do tvo', csi bos tûhi,
Doli denes osztro ro'zjê,
Zburkano válovje zglâdis,
Csarno sze v-bêlo obrnê! . . .

Ali csi nê!« . . . Z-trônusa de
Blísk sô na té zevszê krajov . . .
. . . Mantrânye vídi . . . gécsanye
Csûje i jaj mantrnikov . . .

„V-iôki mam dobro i hûdo,
Stero scsês? — od tébe viszi!
Dokecs nebode prekeszno, —
Márton barát: prav premiszli!“

Tiôhcsa grâta. Luther Márton
Sztojî, kak mocsna pecsîna;
Téntavnik popâdne z-dêsznov,
Lêva na knjigaj pocsîva.

»Idi satan« — kak blísk szkricsî,
Ino téntavnik zdâ lûcsi

Tamtâ, gde prikazen vídi
I vrsâj zlâta sze lescsi.

Trônus i zemla sze gible . . .
Kmica odhâja, razide,
Zorî sze ino vidênje,
Kak szpâr minê, tá odide.

Márton mucsî, krepko sztojî.
Szenya je, tak sze nyemi zdî,
Ah na sztêni, bêloj sztêni
Sz- tênta vídi na vsze dni.

Doj poklekne, v-ocsâj rosza,
V-dûsi szî potihsa vihêr,
I z-szrdca vrêlo popêva:
»Bôg je moj trdi grâd, pasztêr!«

Doszta lét je 'ze preteklo,
Luther je 'ze prâh, dobro znam;
Ali tênte csarno krpô
Je escse dnesz viditi tam.

Pálmai Lajos. (F. J.)

Diacski Dom.

Oktober je prevecs znameniti mészec vszém
evangelicsânom. Toga mészeca szledjen dén je
zacsno ednôk Dr. Luther Márton veliko delo re-
formâcije. Za nâsz prêkmurszke evangelicsâne pa

nila, ka szî krívoverka vzêla, obari nyegovo i
decê dûso — moli sze za nyê, poszti sze, —
hodi csesztô k-szpôvedi. i. t. v. Dobro znâjo.
ka je tô vsze visesnye brezi dobri dêl, ali
'zenszko, stera je v dûhi szlêpa bôga,
vszâkî tjeden ide szpôvedi, gde za szêbe
gde za mo'zâ, gde za deco; hodi na bucse,
dâva na mese — i zamûdi szvoje domânye
ôpravice, stere szo vsze vretine neszrecsnoga
histva.

Eden poznani goszpôd, z-sterim szva sol-
szkiva priâtela bilâ, mi je pravo, gda szem sze
na dûgo vrêmen 'znyim najsao i pîtao ga od fami-
lie: Vszâkoga mladénca Bôg vari v-szmêšno
histvo sztôpiti, âr z-toga nezrecseno nemira na-
sztanyûje. Jasz szem tûdi táksemi histvi szpadno
na porob i 'vzivam nyega 'zaloszten nâszled,
steri je od dnêva do dnêva bole neznoseni. Od
onoga hîpa mao, ka je tû eden barát hodo vô-
zmâgat pri szpôvedi, szo sze nistere 'zenszke
szploj zmôtile. Moja tûdi vszâkî tjeden k-szpô-
vedi, vszâkî dén k-mesi hodi — za drûgo ne-
mâra, szamo li menê i deco od szkvarjênya

obarvati. Za ménê 'ze telko moli, ka Bôg me
vari, ka bi tiszto vsze valâlo, âr zagvûsno pod
nyega bremenom vesznoti morem. Od toga sze
bojim, da sze prvle szledka zmejsa vu pâmeti.

Pametûvanya vrêdna je eta naszledûvajôcsa prí-
godka, stera sze je komaj pred nisternim letom
eti pri nâsz dâla naprê i z-sterov je edem mô'z
szvoje 'zeno sztrêzno od etakse blôdnoszti. Da
oszobe, z-sterimi sze je godilo escse 'zivêjo, ji
nemo po imêni naprênoszo. Plêbános predga v
cêrkvi od szmêsnoga histva. Potrdjâva, ka je
tâkse histvo nê zákonszko, tô je szamo grêhsno
vkûp'zivilênje — deca szo nezákonszki — vszi
sze szkvarîjo, kí szo v táksem — bo'zega lîca
nigdar nedo vidli. Tûvárisica, stere szrdcé szo
té recsí globoko obhodile, âr je nyêni mô'z i
szin lûtaran, pobita i tûzna pride domô, stero
dabi mô'z vido, jo pîta ka tí je, ka' szî tak
'zalosztna? Ona sze zacsne szkuziti i pripove-
dâvati, ka je csûla. Tí szî vszîgdâr tô pravo,
ka je tô vsze edno i zdâ szo goszp. plêbános
odkrili pravico, ka szva midva nê v zákonsztvi,

poetomtoga oktober mészec escse poszebno znameniti má bidti záto, ár té mészec, nê szlédnyi, nego prvi dén, je ôszvetno odprêti nas Diacski Dom, naj z-szvojim blagoszlovnim delom pomága nam zdržati tiszto, ka je G. Bôg pred stirisztôlêtimi po Dr. Luther Mártoni nam nazáj darüvao.

Diacskoga Dôma nazavüpaoszt je neobtrüdjeno delala. † Kühár Ferenca hramék je od znôtra lepô vöosznájziti dála. Potrêbne recsi, pôleg mogôcsnoszti, v nyega notriszprávila. (Eden dober tao pohístva je Szobotski nasi veredományi lübézen darüvála, kak od toga na drügom meszti písemo). I gda szo 'ze vsza gotova bilá, vö je dála pozvanye: pojdte ino poglednite nase delo!

Prisle szo vu lëpom racsúni Szobotskoga 'zenszkoga drüstva vsze hvále vrêdne verevrêle kotrige pod vodsztvom Dr. Sömenove Somogyi Márie predszednjkojce, prisli szo vu Dom notrivzêti dijákov roditelje; tam szo bilé Dôma nazavüpnoszti kotrige i escse pár gôsztov. Doszta pozváni je pa nê málalo za nas ôszvetek i »odisli szo, ki na szvojo nyivo, ki pa na szvoje preküp-csüvanye«. Bolêcse je bilô, ka szmo nê vidili tam vecs nasi gmân voditelov, niti profesorov, ali direktora szobotske gimnázie!?

Ôszvetek szo Kováts Stevan sinyôr z-szrdcsnim lëpim govorênyem odprli (skoda, ka toga govorênya nemamo notri eli pokázati.)

Za sinyôrom szo Vértes Sándor, té do

cérkvi szvoji ocsákov z-gorécsov lübéznosztjov napunyeni vpok. vucsitel obcsno poznáni i visziko prestimani neobtrüdjeni delavec na presztori kulture ino vérsztvinszkoga 'zitka, tá gibajôcsa dúsa nasega Diacskoga Dôma, z-globoko genlívím szrdcom szledécsi lëpi govor meli:

Visziko postüvana goszpoda!

Jasz, kak med szvojimi vpokojenimi vucsitelszkimi tûvárisi nájsztarêsi, nê szamo vu szvojem, nego i vu nyihovom iméni pri etoj prilíki nazvêsztim, ka mi z-szrdcá radi na szébe vzememo dúznoszt, etoga zdâ ôszvetno odprêtoga Diacskoga dôma mladézen szkrblivo i verno gájiti, nyô na vsze dobra opomínati i nyê pri vcsenyê na pomôcs bidti.

Mi sztarcí, kí szmo szvojo düseвно môcs dúga-dúga lëta trosili na etaksi cíl, szmo toti 'ze nê szamo v-têli, nego tüdi v-dühi oszlabili, ali keliko düsevne môcsi escse zmoremo, tô z-szrdcá radi polo'zimo na oltár Diacskoga dôma, z-szrdcá radi áldüjemo etoj, nam lüblénoj cepiki, na stero gledôcs sze trôstamo, ka 'znyê li hitro velko, kosnato i cvetêcse drêvo zraszté, stero de dober i hasznoviti szád rodílo. Míszlim, ka nasz nevkani té szladki nas trôst, ár z-radosztjov i zadovoljnosztjov vídimo, z-kak velkimi dári hitíjo nisterni szobocski nasi vere bratje i szesztre eto nase lübléno szpráviscse podpérati, eto gingavo cepiko

szin je fotiv i vszi sze szkvarímo v-ôgnyi vekivecsnom. — Mô'z jo je eden csasz poszlúhsao i gda je 'ze vsze szpovêdla, nyêje rezno pravo: Do etiga mao szva vu míri 'zivela, ti szí pôleg moje vere csesztíla i szlúzila Bôgi. Té mir je plébános zmôto, tak nyemi povê, csi de escse ednôk z-predgance tákso blôdnoszt nazvesztsávao i tô pravo, ka je moje hístvo nezákonszko i moj szin fotiv, jasz gá kak nájprvle vküp pridem 'znyim, za vüha zlószkam, tebi pa povém, ka ti Bôg zavêkse vzeme, csi bos domá molíla, kak pa csi etakso blôdo hodis v-cérkev poszlúhsat. Xapa tiszti i naimre on, kí z-szakacsí-cov 'zivéjo vküp, sze neszkvárijo, ali je pa tiszto nê grehsno vküp'zívelnye?!

'Zena je pomíríla i prerazmíla. Na drügi, ali trétji dén je vküp prisla z-skolnikojcov stera je tüdi kath. vere bíla, toj znôuva právi vsze, ali tá kak preszvetsena 'zenszka, jo je tüdi pomíríla, ka je tô nê tak, vë pa vídite, csi bi táksa deca nezákonszki bíli, te bi preminôcsega Hrcsko Jánosa deca, kí szo tüdi z-mêsnoga

hístva, nebi ôroküvali ocsinszke vrêdnosztí. Dühovni pasztérje na teliko pázíjo na szvoje ovcsice, da v-etakso formo scséjo nyê vküp vracati. Csi sze nájdem z-goszpon plébánusom, nyim naprê prineszém tô delo i povém, ka z-táksim vëcs skôdíjo, kak haszníjo szvétoj materi cérkvi szvojoj. I ka je nyihova dúznoszt mir i nê burkanye dús glásziti z-predgance. Za toga volo szôszedica sze nika nebrigajte i vu méri 'zivte, kak do etiga mao z-jedinim színom i vrlím mó'zom vasím.

Uprav je pri prilíki navêdanye dála plébánosi tô delo, nad sterim szo sze fárnici nateliko zburkali.

F. J.

Podpérajte „Düsevni Liszt!“

gáji. Darüvanya té vrêloszti sze zagvüšno trôstamo i nakrajini po vesznica.

Csi de nam sztarcom zdrávje szlützilo, mi na szébevzêto szvojo dúžnoszt verno scsémo szpunývati i veszelili mo sze, csi de sze nasa mladézen vu szvojem dobrom oponásanyi i vcsenyê vszigdár bole i bole podigávala. Z-radosztjov mam szrecso glá-sziti, ka de nam pri tom plemenitom deli na velko pomôcs szobocszoga evangeli-csanszkoga zenszkoga drüstva odbor (vá-lasztmány), steroga kotrige sze eti 'ze vszák-dén z-velkov vrêlosztjov trüdijo. Bôg je naj oblôna za nyihov vrêli trüd z-obilnim szvo-jim blagoszlovom!

Zdâ sze pa k-vam obrném máli nasi priátelje, stere je prvics vzêo vu szvoje náro-cse ete Diacski dom. Znâno nam je, ka szte vszi z-velkov volôv i radosztjov prisli eszi. Zdâ je 'ze eto vas dom, v-sterom te poetomtoga doszta vecs vrêmena trosili, kak pri szvoji sztarisaj. Eti mo mi verni na-mesztñiki vasi roditelov, kí mo z-velkov szkrblivosztjov pazili na bodôcse vase opo-násanye i naprêidénye vu vcsenyê. Morete pokorni bidti, szvoje voditele i v-sôli szvoje profeszore postüvati, nyihovo opominanye zdržzati i szpunývati! Vorčane v-steri je vasa dúžnoszt naprêszpiszana, 'ze poznate, morete sze vszigdár pôleg, té vorcanov dr-žzati, dobro oponásati i pascslivo vcsiti, naj vasi voditelje i profeszorje z-vami zadovolni bodejo. Mi mo sze pa vszigdár na tom trüdili, naj sze ví tak v-dühi, kak v-têli prí-pravno i lepô osznávlata i szvojega vcsenyá cil doszégnete szebi na szrecso, szvojim ro-ditelom, nam i profeszorom na radoszt, Diacskomi dômi na díko, nasemi národi pa na haszek.

Visziko postüvana goszpoda!

Jeli bár, ka sze plemenitoga i dobroga szrdcá cslovek za szrecsnoga i blájzenoga csüti, radoszt szkuzé ga polejêjo, csi príliko má z-drügimi dobro csiniti, szirmákom na pomôcs bidti, vu nyihovoj potrêbscsini je podpérati; ali 'zalozzt ga obláda i boli ga csi vidi szvojega blíznyega potrêbscsino, szirmastvo, nevoló i nê nyemi je mogôcse na pomôcs bidti. Rávno v-táksoj sztávi je zdâ v-szvojem zacsetki ete nas máli Diacski dom i nyegov oprávní odbor (intézô bizott-

ság). Doszta prosníkov sze je zglászilo za gor vzêtje, ali za máloga presztora volo je nê mogôcse bilô vecs notri vzêti, kak sza-mo 6, i escse tém sesztim je ete máli hra-mék têszen. Tô neszmêmo dugo tak niháti! Vszi, ki szmo zdâ eti nazôcsi, vszâki v-szvojem szrdci oblúbmo, ka mo vszi verni i vrêli apostolje etoga Diacskoga dôma! Brez odlásanya zacsnimo szvoje delo i nepopüszti-mo, nepomirno tecsasz, dokecs sze neszpá-rvimo v-etom Diacskom dômi tak velki presz-tor, v-sterom de nájmenye 30 díjakov melo meszto. Na tô gorêcsa vrêloszt pobüdjavamo vsze szve szvoje vere-brate i szesztre, naj v-cêlom Prêkmurji ni eden ne osztáne, kí bi pôleg szvoje prémocnoszti nê prineszao szvoj áldov na oltár etoga dôma. Csi sze nam tô poszrecsi i more sze poszrecsiti!

te sze i mí sztarci, kí 'ze z-ednov nogôv blúzi groba sztojimo, z-lêhka vcsákamo, ka de na etoga máloga hraméka meszti velka lêpa i pripravna zidína sztála, nê szamo prêkmurszkoj ev. cêrkvi, nego i prêkmur-szkoj kulturi na díko i postenyê!

Tak naj bode!

Zdâ je Ocsek Ferenc, D. D. osznovlenik sztôpo naprê i etak pravo:

Visziko postüvana goszpoda!

Drági nasi dobrocsinitelje!

Za szrecsne sze csütimo mí, kí szmo v-ete Diacski dom najobprvim notri vzêti. Za nájszrecsnêsega sze pa mozem stimati jazs, sziotícs, kí nemam nê ocsé, niti materé i tú szem za vsze nász dobre sztarise najsao, kí sze verno szkrbijo za dobrôto nase pri-sesztnoszti.

Velko zahválnoszti szmo dúžni mí za tô, nam szkázano dobrôto, stero zdâ z-drügim nemremo nazáj szlütziti, kak z-tém, da oblúbmo, ka mo sze vszigdár dobro oponásali pascslivo vcsili i po dokoncsanyi szvoje stu-dije scsémo evangolicsanszke cêrkvi i cslo-veske družbe postene i hasznovite kotrige bidti.

Bôg dáj onoga mo'záka düsi, kí je ete hramék na tak plemeniti cil aldüvao, vek-vecsni mir i blájzensztvo, onim pa, kí na oltár etoga závoda, szvoje dáre prinásajo, naj povrné jezerokrát teliko i blagoszlovi vsszáko nyihovo delo!

Bôg 'zivi nase dobrocsinitelje!

Ouszvetek sze je dokoncsao z-szledécsav molítvov, stero szo Luthár Ádám dühovnik pravli:

Nas zacsétek bojdi vu iméni Goszpodna, ki je sztvôro nébo i zemlo, vu iméni toga Vszamogôcséga, od koga blagoszlova viszi vsze, — vu iméni toga Milosztivnoga, ki tó scsé, naj vszákomi nyegovomi pomôcs potrebüvajôcsemi deteti pomagamo, — vu iméni Bogá, koga mí po Krisztusi za nasega Ocsó imenüjemo, bojdi nas zacsétek, bojdi nas ôszvetek dokoncsani, bojdi eta hramba, stero mí dnesz ôdprémo, blagoszlovena, bojdi eto szprávisce pozdráveno!

Goszpodni dájmo díko ino hválo i pred nyegov miloscse trónus sztpívsi, etak sze molmo:

Vszamogôcsi, milosztiven Bôg, brez Tébe nemoremo niká csiniti. Gde tí nezidas híze, zaman delajo, ki nyô zidajo; gde Ti nedás rászti, tam mí zaman szadímo i polévamo. Záto bojdi tvoje szv. imé zezávano, tak vu hválodávanyi, kak i vu prosnyi, obri ete násztave, steroj sze mí dnesz radüjemo. Hválímo Tebi, veren Bôg, ka szí nam do etiga mao na pomôcs bio; ka szí nam od onoga hípa mao, gda je pred poldrúgim letom »Diacskoga dôma« mîszel poszêjana, kak szádarodno szemen vu dobro zemlô, vu lübéznoszti púno szrdcé nasega szobotskoga 'zenszkoga drústva vréli kotríg, szpadnolo, — szí nász pomagao prék vnôgoga trüda i dela, prék vnôge 'zmécsave i zádeve; pomagao szí nász notri do etoga dnéva, na sterom pred nase cêrkvi prisesztносztíjov, pred nasov mladéznov, ete hrambe dveri lehko ôdprémo ino ercsémo: pojďte, vsze je gotovo!

Proszimo Te, oh Goszpodne, neodvzemi tvoje roké nadale tüdi në od nász i od nase ete násztave. Bojdi eta nasa lübéznoszti hramba tvojoj szmilenoszti porôcsena. Naj verosztüjejo obri nyé ino nyéni prebiválcov vedno tvoje ocsi. Blagoszlovi nyéne dobrocsinitelé i búdi nadale za nyô verne priátele blüzi i dalécse. Blagoszlovi nyéne ravnitéle i napuni je z-tvojim dühom; z-dühom podpérajôcse lübéznoszti i szrdcsne szmilenoszti; blagoszlovi nyéne osznovleníke, steri do zdá i na prisesztно pod nyénov sztrêhov prebivali, mirno ôbrambo za têlo ino düso tü v'zivali, i nedaj nyim pozábiti nigdár, ka ka nyim dá vera, vüpanye lübézen tvoje cêrkvi, tiszto ednôk z-cêloga szrdcá, z-cêle düse i zevsze môcsi nazáj dávati tvojoj cêrkvi bode nyihovo szvéto pozványe.

Blagoszlovi eto meszto, blagoszlovi eto szprávisce, blagoszlovi ete ôszvetek. Koga Ti

blagoszlovís, on je blagoszloveni. Amen.

Po tom ôszvetki szo nazôcsi bodôcsi od znôtra poglednoli D. dom. Vszákomi sze je povidlo nyega pohístvo, lêpi réd i csisztôcsa. Dugsi cât szo szí zgovárijali med szebom od nadalsega dela i tak z-csaszoma razhájali med szebom vszi z-plemenitim nakanényem napunjeni.

Ouszvetek sze je zaklüco, ali ôdprlo sze je zláto szrdcé goszpé Dobrayce. Med szkuzami szo poszlúhsali onoga szíroticsa genlíve recsí, csüli szo nyegove szesztré to'zbene recsí, ka nikak nemre nyemi te dráge vucsne kníge küpiti i szmilüvali szo sze nad nyim. Domá szo vsze vöpovedali szvojemi dobromi tüvárísi i szkoncsali szo, ka vu szvojo podporo vzemejo toga szíroticsa. Na drúgi dén je 'ze dôbo té szíroticsa vsze potrêbne kníge. G. Dobraya i nyihove goszpé tó szmileno dobrocsinénye od vszáke rêcsi jakse gucsí od nyihovoga plemenitoga szrdcá! Od nébe Goszpôda sztálen, csízti dobícsék naj nyim bode nyegov blagoszlov! Naj zadóbíjo za nájem dobrogacsinénya pozdignyeno obsüténye: szrdcá pokoj i düse bla'zensztvo!

Eti naznánjamo, ka Diacski-dom má poszebne zláte kníge, tak imenüvano „Dobrocsinénya gledalo.“ Vu té kníge szo nájnápře bla'zenoga szpômenka grüntár Kúhár Ferenc notriszpízani. Za nyími nase sínoríje inspektor, g. Benko Jo'zef, z-szvojim velikodüsnim dárom, nadale tisztidobrocsinitelje, z-steri sze v-etó numerí na drúgom meszti zahválo szpomínamo. Vsze darüvanye sze tü notrizamerka na vecsen szpômenek, ná prisesztно pokolénya, nasi vaüki i zavüki lehko cstéjo i zvêjo od velike áldovagotovnoszti szvoji ocsákov.

Lübléni cstítelje! Hodte i bojdite ví vszi nasega Diacskoga dôma szmiléni samarítánusje! Verni szinôvje i cserí nase cêrkvi! Sztôpte ví tüdi med delavce za Diacski dom! Gori vszi na szvéto delo za lepo prisesztносzt nase cêrkvi! Dajte z-tisztoğa, ka Vam je Bôg dao! Dajte, pomagajte z-ôdprétimi rokámi, z-veszélím szrdcom! »Veszéloga dávca lübi Bôg«. (2. Kor. 9, 7.)

Jôcsem sze za nase sztáre nôte.

Poszlúhsam, kak punijo pasztérje
Z-níksav nôtov trávníke zeléne.
Veszélíjo sze dolôvje,
Radüjejo sze bregôvje:
Szamo moje szrdcé brezi vôle,
Jôcsem sze za nase sztáre nôte.

Poszlúhsam pá, gda igra, cigána,
 Nyegva nōta ali je tá práva?
 Pijacsijo vsze okóli,
 Vszáki je pri dobroj vóli:
 Szamo moje szrdcé brezi vóle,
 Jōcsem sze za nase sztáre nōte.

Nōte, nōte, ví sztáre szlovenszke!
 Ka nam je drágo, tō z-szrdcá neveszne,
 Prídejo 'ze lépi dnévi,
 Oh szuncsavni, oh lübléni:
 Poszlúhsao bom nase nōte igre
 I v-radoszti sztocsim szkuze brítke.

JUVENTUS.

Rázlocsni máli glászi.

Zagrebszka ev. sinyoríja je májusa 17. i 18. v Legradi méla szvoje szpráviscse. Legradszki verníki szo szpráviscsa vsze kotrige z-toplov gōszta lübéznosztjov príjali gori.

Znameníti dnévi szo bíli od máj. 13-16 v Novom Vrbaszi za protestantizem nase dr̄zave. Diakoniszko dr̄ustvo je dr̄žalo tū szvoje veliko szpráviscse, na sterom je bílzi 30 dūhovnikov i vnogo szvetszki verníkov vzélo tao. Bíli szo escse z-Schweitzá, z-Nemskoga országa i z-Ausztrije zavüpníki nazōcsi. Doszta lēpoga naprēdávanya je csūto tū od imenitni gōsztov, tūdí od Dr. Popp Filip sinyōra, nasega lizsta delapomocsníka.

Nōvi gmānszki kurátor. Petrōvszke fare vrēli i delavní kurátor, Kerčsmár Sándor, szo z-té szvoje csészti dolizahválíli. Gmāna szí je za nōvoga kurátora Mikola Ferencá odebrála. Pozdrávlamo ga!

„Nē je prisao escse v-pangrōt Krisztus“, je pravo Wimmer Felső-Lövői (Ober Schitz) dūhovnik i sinyōr, kí je tak lēhko povēmo, z-vküp szkōdivanímí pēnezmi i z-miloszti dármi dao gori posztavítí Felső Lövōszki ev. gimnázium, gda je tō na okrajnom cērkevnom gyűlési notri naznāno, ka je imenüvana sōla gotova i gda szo nyemi tí ovi mēnsajōcs pravli: *Posztavo szí jo uprav gori, ali z-kēm bos jo gori dr̄'zao?* „Nē je prisao escse Krisztus v-pangrōt,“ stero telko zadene, ka je nē vesznola escse szploj vō z-szrdc verníkov vrēloszt vere. Nas máli Diacski Dom je tūdí v-'zítek posztávleni,

steri má szlū'zítí nase szv. vere naprēidényi, i ōcvetki. Ocsiveszno szvedocsansztvo vídimo od dnéva do dnéva i náimre prem. tjedēn szmo sze ogvūsali, ka je Krisztus, csi glih ne-vernōszti hípe 'zívēmo, escse nē prisao v-pangrōt. Sobotskoga ev. dr̄ūztva dvē kotrigi szta bílē vōposzlánívi, da pri szobotski stíraj 'ze-lízárszki trsztcáj notrikúpíjo za D. dom potrēbno kühínyszko poszōdo. Tak szo szí pogúcsale, ka pri vszáksem níka küpíjo, csi bár nē doszta. I oh Bo'ze! Neacsákano áldovagotovnoszt szo náisle i szrecsne bílē zadobítí. Náobprvím szo sle k-Heklics Stevani, steri gda szo nyemi cíl pōtí povedale, nyíma je navdūseno pravo: Nē za pēneze, k-senki dām na té evang. cíl i darūvao je jáko lépi neacsákani dár, stero je velke vrēdnosztí. Nyemi mámo hválítí, ka je vsze k-senki z-dobre vóle dāno. Darūvao je *Heklics*: 5 píszkrōv z-pokrivácsi 1, 2, 3, 6, 8; 5 lábōsk 2, 3, 5, 6, 7, litzszki. *Péterka*: za tesztō 1 cedílo, palacsintno ponev, 'zemlō ribas, velki veidlíng, 20 litrov velki píszker, 2 velkívi 'zlicí. *Nemec*: 2 skafa, za 'zupo cedílo, 3 l. mlēcsno kantlo, lopato za szmeti, vrcs, meklō, 2 tepsziji. *Kardos*: 2 mūvaníci (lavor) 2 vēdrí, 2 velkíva nō'zica, velke rāsoske, kéoke, sprunglance, 1 pē-glo, 1 tásko, sráklín, za blato rostēl. *Čeh in Gáspár*: 1 velki vāindlíng, 1 velko 'zlico zaprecējanye. *Ascher B. trgovína*: kávo. *Ml. Kirbisch Ferenc*: za grāblenyé velko 'zlico. *Goszpá dūhovnikojca*: 1 velko szíto. *Goszpá Jarnevi-esojea*: 1 mō'zar, paszērní grbány, za klopfanye meszá klepács, i sprunglance. *Hirschl Ferenc* bancsní dírektor je edno vōro (veker) küpo navdūseno z-vküp pobráni daril, k-steromí je víse pō cēne szam darūvao. Eden drūgi, dobrogá szrdcá goszpōd i vrēli verník, koga ímé nepoznāno má osztānotí, (no csi je pred vszēmi szveklo) je v D. Dom notrí posztavo 4 'zelezne stampeke z-madracmí 25.000 Kor., vrēdnosztí, dao mászt do pédeszét kíl i escse drūga darila. Godína Stevan petrōvszki dūhovnik szo 3 metre, Luthár Ádám pūconszki dūhovnik 1 meter szíljja obečsali datí na vszāko leto. Pertocski mlínar Obál Jenő szo tūdí vadlūvalí, ka sze oní vōnevzemejo i Fártek Szrdíski mlínar. Nē je tak prisao Krisztus v-pangrōt, tō mí verte lübl. bratje mojí! Tō vídimo z-dobrí dūs áldovnosztí, példa szo zvōn etí imenüvani vnōgi drūgi, kí dár je 'ze v-nasem lizstí kvítērání, i dokecs etakse vrēle verníke bode meo Krisztus, nepríde v-pan-

grôt. Dokes bodejo vrêli vernici, kak szo tó morávcсарje pri veszelici vópokázali, gde szo na Diacski dom 300 dinárov vkúp aldúvali, v-Sztrúkovci pri Siftári prizarocsenyi 140 din., V-Sálovsi pri príliki zvonôv poszvecsenyi 122 dinárov. Nikáki zagvüsno tak právijo: Tê lehko aldújejo, ár májo natô pêneze, meni bogme nezide. Tó je szamo vóodpovedávanye i nesz-rámna mlácsnoszt vere. Tê daritelje tüdi nema-jo visesnye vrêdnosztí, ki szamo to visnye dá i në z-szrdcá, tiszti je nika në dao. Nega ednoga, kí bi ménsi-véksi dár nebi mogao prinesztí, es-cse i kôdis má dati odnyega véksemi kôdisi. Ta Sareptainszka vdovica je nika vecs në mēla, szamo za edno prgiscso mele i na dne pütre malo olia i dônok je nahránila k-nyê pridôcs-ega Eliása proroka. Mámo hvála Bôgi prémocsne bôtose, ostarjase, v-vszáksoj véski i pri vszáksoj cêrkvi, sterim v-cêrkev hodécsi lüdje povéksá-vajo vrêdnoszt i nyihovo dobrobodôcsnoszt naprê pomágajo: tē dúznoszt bi bila Krisztusa në v-pangrôt dati püsztití. Vúpajmo sze, ka náblíze sze 'ze i z-táksi tüdi bomo príliko meli v-nasem lisztí szpomenôti. Lehko ta trda szrd-cá tüdi obhodi môcs dühá szvétoga. Jesztejo prémocsni ev. trsztsi, ostarjaske, ki szo pri vszáksoj veszelici nazôcsi, vise mere pré-cimbno sze oblekávajo, szveklo trosijo, ali na cêrkevna dugoványa, na ev. csaszopisze eden fillér nealdújejo, stero je zadoszta 'zalosztno. I vecs je kak gvüsno, ka csi Krisztus v-pangrôt príde, nyihova zvêzda tüdi doli záide, kak sze je tó 'ze za kommunistva szkázúvalo. Poznam edno málo ev. gmáno, gde je sega bila inda do sinyeka dúg napraviti pri vszáksem gosztü-vanyi, krsztítí i mrtvecsnoj príliki, velko goszt-senyé dr'zati. Prisao je nôvi dúhovnik vu gmáno, vidôcsi tó neszpametno, obloszúhno zaprávle-nye i cêrkevne daje tesko plácsüvanye, je te-csasz gúcsao gmánarom, ná zménsim odprá-vlajo té szkrbi, ná nedr'zijo velkoga gosztisenyá, naj kak z-náménsim, szamo z-potrêbnimi oszo-bami je odprávjio z-málími sztroski — i ná one sume, ka bi edna i drúga szkrb kostala, edén deszétí tao na cêrkev dajo, kakti gosztü-vanya, krsztítíja, trbine resítev, z-steroga de sze gmajna pomágala i oní tüdi v dúg ne-pridejo. Zaprva sze nyim je tó za szramote volo nevugodno vidilo, ali szledi szo sze k-coj pri-vadili i nega vecs zobsztojszskoga gosztisenyá, ali nega tüdi v-dúg vtónyeni gmajnarov, nepoz-

najo zakucie i cêrkevna gasza je nigdár në prázna. Eti prinász v-Fôkovci, v Szeli szo tüdi tá niháli 'ze edno dvê leti szlú'zenye trbine, zobsztojszke gosztisenyé, pri sterom szo sze navékse zamocsali. Brezi zobsztojszski sztros-kov, med trêznosztjov pohránijo tá mrtvece szvoje. Zagvüsno, ka na dober cil tüdi zide z-tak prisparani pêneze. Pri vszáksoj príliki sze lehko pobérajó na cêrkevni cil áldovi, nábole pa pri veszélnosztí prílikaj, gde eden dvá litra vína cêna nika neprekráti veszélnosztí i nikoga neobô'za. Escse i ta náménsa darila z-szrdcá vzememo i v-D lisztí guitêramo.

V-püconszkoj gmáni szo pri príliki dácse pobéranya na „Diacski-dom“ szledécsi dári prisli vküper: Bokracsi 5 din, i 15 l. pse-nice; Dolina 11 l. psenice, Gorica 20 l. pse-nice i 45 l. 'zita; Krnci 12 l. psenic; Lemerje 4-25 din, 40 l. psenic. i 11 l. 'zita; Markišavci 25 din, 30 l. psenic. i 24 l. 'zita; Moscsanci 17-50 din, 29 l. psenic. i 10 l. 'zita; Pecsarovci 37 din, 93 l. 'zita i 83 kg. krumpis, Polana 77 l. psenic.; Predanovci 70 l. psenic. i 51 l. 'zita; Puconci 100 din, 29 l. psenic. i 240 l. 'zita; Szebeborci 5 din, 73 l. psenice i 28 l. 'zita; Salamenci 57 din. 13 l. psenic. i 23 l. 'zita; Vanecsa 5-50 dinar, 41 l. psenic. i 55 l. 'zita, gmána 216 l. 'zita. — Andrêszki, Brezov-szki i Pu'zavszki kurátorje szo obezsali, ka do malo szledi od hí'ze do hí'ze pobérali lübézni dári. Stero delo z-dobrov vúpaznosztjov csá-kamo tüdi od tiszti kurátorov, ki szo 'ze zgo-ránye däre prékdáli!

Sóth Bethlehemszki ev. dúhovnik, Dr. Stiegler Ernő szo Zsupánek Sándora, bivsega Szlávecskoga dúhovnika pôzvali za kaplána.

Verevadiúvanye. Bükvits Ferenc pücon-szki trgovec szo pôleg edne neprijétne to'zbe pri biroviji meli delo. Zglihali szo sze z-szvojm to'zecom i privolili szo, ka na dober cio 600 din. plácsajo. Ali da szo ji nagibali, ná na edendrúgi cio plácsajo tó sumo, szo Bükvits ete lêpi i batríven odgovor dáli: „Proszim g. birôv, jasz szem evangelicsánec, jasz obezsano sumo rad dam na „Evangelicsanszki Diacski-Dom“, ali na drúgo në!“ — Tó je lêpo vere-vadlúvanye!

Od zvonôv poszvetsávanya v Martjanci, v Pu'zavci, v Kri'zevci i, v Pecsarovci v pri-sesztnoj numeri bomo písali.

V-Spanyolszkom országi, gde szo z-ognyom — z-'zelezom trébili dúgi cajt evangelicsanszke vernike, dneszdén 'ze 50 lepô:cvetécsi ev. gmân jeszte.

Nasega 'Lísztá naprêplacsníkom! Proszimo vsze nase naprêplacsníke, steri szo escse z-cêla, ali z-tála nê vrédi z-szvojom naprêplacsilom, naj szvojo dú'znoszt zdâ 'ze szpunijo! Redítelsztvo.

Szamovolni dári na goridr'zánye i razsirjávanye „Düsevnoga Lísztá“: Kúhár Stevan (Jakób) Puconci 10 din., Fliszár Lajos M. Szobota 5 din., Titán Károly Csernelavci 10 din., Bánfi Stevan Moscsanci 10 din., N. N. Csernelavci 10 din.; — z-Brunswicka Bedók Mári 2 dol., Bencik Stevan 1 dol., Kúronya Teréz 1 dol., Fliszár Iván 1 dol., Novák Sándor 1 dol., Novák János 1 dol.; — z-Palmertona Kovács Lajos 1 dol., Berke József 1 dol., Josár János 1 dol., Kolossa Ádám 1 dol., Bohár Sándor 1 dol., Bohár Mári 1 dol. i Szukics Miklós 1 dol. — *Dári na „Diacski Dom“*: Leposa Mihály (Kovács) Sálavci 20 din.; v-püconszkoj fari: Skrabán János Puconci 50 din., Siftár Lajos veletržec M. Szobota 100 din., Horváth Ferenc Puconci 10 din., Szecsko Iván Márkissavci 20 din., Knar., Géza Szebeborci 30 din., Kúhár Ivan Gorica 10 din., Mikola János Brezovci 10 din., Fáisz Mátyás Brezovci 20 din., N. N. Vanecsa 10 din. Goszp. Dr. Skerlák Vladimir szo prêkdáli na Diacski Dom med Titán i Németom tekôcse právde vözglíhanya prilíki darúvani 400 Dinárov. Vszáka prilíka je szpodobna na darovnitost! — Radi bi nadaljávali! Szrdcsna hvála!

Naznanim postúvaním cstítelom, ka szo „Evangelicsanszki kalendarije“ 'ze zgotovleni. Toploporácsamo té evangelicsanszki z-kimi verszkimi kèpmi ilustrirani i jákosztím dühovno radoszt pobüdjavajôcsim lépím návucs-nim cstenyom vödáni csaszopisz, steri nase evang. cíle szlú'zi, ár sze nyega csíszti dobí-csek na cêrkevna dugoványa i na Diacski Dom na tô jedíno nase lúbézni szpráviscse obrné. Trôstamo sze, ka z-edne ev. hí'ze nede falio! Vszáki ev. vernik sze proszi ná ga med rodbinov i znánimi razsürjáva. Dobíjo sze küpiti v-Tiszkárni, v-Ascherovoj bôti. pri goszp. Nemci i Heklicsi i od zvôna pri vszákóm farofi. Red.

'Zalivanye glászi. Veliki vdárec je doszégno Vezér Károla, domanysevszkoga gosztílnicsára. Szept. 5. je zgúbo máloga színeka i potom na 10 dni szvojo lübléno mládo tnvárísico. Bôg vszega trôsta naj dá tim plakajôcsim pocsinék!

Politicsen 'zítek. Vlâda Davidoviča je dolizahválila. 'Zivêla je komâ dvá dobriva mészeca. — V-Angliji nôve volitvi bodejo. — V-Ameriki sze je zacsnô odebéranya boj za prezidenta. Szkoron je gvúsno, ka Coolidge bode odebráni.

Spanyolszka vojszka velike zgúbicske trpi v Maroki.

V-Törszkomországi tüdi jesztejo protestántje. Tê szo vu bojni doszta trpelí. Znicse-na je v Smyrni lêpa evangelicsanszka cêrkev, diakoniszhi'za i farof. Zdâ szo 'ze vsza tá znôvics gorizozídali i nôvoga dühovnika szí tüdi zébrali. Konstantinápolyszka gmâna je tüdi o'zivêla, pa szí je tüdi nôvoga dühovnika pozvála.

Nemskiország. 1921. leta je 11,455 r. katholicsánov, 1922. leia pa 10,176 sztôpilo prêk vu evangelicsanszko cêrkev.

Posta.

Rev. Alax Szabo Brunswick. Hálás köszenet fáradozásaiért. Naptárunkat is most nb. címére bătorkodom küldetni. Sziveskedjék talán Bedók Marissal elárusittatni, vagy Fliszár urral. Üdv! — Kumin Stevan Palmertan, Szlívnyek József Albentawn. Bôg pláti, ka szte sze potrüdili nasemi lísztí naprêplacsníke szpravití, Kalendarije té dni tüdi odposlemo. Pozdráv! Gróf Miklós Bethlehem. Kak szte proszili, telko kalendarijov Vam zdâ naednôk dam poszlati. Z-toplim pozdrávom! Szmodis Stefan v-Perth Amboyi. Poszlano naprêplacsiló 12 dol. szmo v-rôke dôbili za Johanu Kuzma, József Kolossa, Nikolaus Lebar, Ádám Proszics, Aler Hassai, Stefan Erbszt, Frank Sárkány, Stefan Sárkány, Frank Szvétec, Stefan Bogár, Frank Zakolcs, Frank Düh. Szrdcsna hvála i pozdráv. Tém naprêplacsníkom szmo oktobra mészecsni broj odposzlali. 1925 leta kalendarie szmo vam 60 falátov poszlali proszimo da bodete dobri je razsürjávati.